

Nacionalni naučni skup

**POPULARNA KULTURA,
FOLKLOR, KOMUNIKACIJA**

Beograd, 5–6 decembar 2025.

1838

UNIVERZITET U BEOGRADU
FILOZOFSKI FAKULTET

Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu | 2025

1838

*Nacionalni naučni skup
Popularna kultura, folklor, komunikacija
– Knjiga apstrakata –
Beograd, 5–6 decembar 2025.*

DOI: ●●.●●●/●●●●

Izdavač

Institut za etnologiju i antropologiju,
Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu
Čika Ljubina 18–20, 11 000 Beograd, Srbija
ea@f.bg.ac.rs; www.f.bg.ac.rs

Za izdavača

Prof. dr Ljubica Milosavljević

Urednik

Doc. dr Mladen Stajić

Priprema i štampa

Dosije studio, Beograd

Tiraž

50

ISBN 978-86-6427-●●●●●

Open Content License

Univerzitet u Beogradu – Filozofski fakultet
Institut za etnologiju i antropologiju

Nacionalni naučni skup
**Popularna kultura,
folklor, komunikacija**

Beograd, 5–6 decembar 2025.

– KNJIGA APSTRAKATA –

Urednik
Mladen Stajić

Beograd, 2025.

Mesto održavanja

Filozofski fakultet u Beogradu, Čika Ljubina 18–20
Svečana sala „Dragoslav Srejšović“ (I sprat)

Predsednica naučnog odbora

Prof. dr Dragana Antonijević

Naučni odbor

prof. dr Danijel Sinani (dekan Filozofskog fakulteta u Beogradu),
dr Branko Banović (direktor Etnografskog instituta SANU),
prof. dr Bojan Źikić,
prof. dr Marija Ajduk,
prof. dr Ana Banić Grubišić,
prof. dr Marija Brujić,
prof. dr Marko Pišev i
prof dr Ljubica Milosavljević

Predsednik organizacionog odbora

Doc. dr Mladen Stajić

Organizacioni odbor

prof. emeritus Ivan Kovačević,
prof. dr Nina Kulenović,
doc. dr Bogdan Dražeta,
doc. dr Vladimira Ilić i
doc. dr Nevena Milanović Minić

SADRŽAJ

<i>Marija Ajduk, Ljubica Milosavljević</i> Konstruisanje lokalnog identiteta Beogradskog džez festivala 70ih godina XX veka	9
<i>Krinka Baković</i> <i>Hey, you. You're finally awake:</i> društveno-politička komunikacija gejmerskih internet mimova	10
<i>Ana Banić Grubišić</i> <i>Marija Brašanac</i> Komični prikazi u dijaspori – socijalni mediji i imigrantski humor . .	11
<i>Branko Banović</i> „Od šapata do podsmeha“: tračevi i glasine o muškarcima i njihovoj seksualnosti u Crnoj Gori“	12
<i>Lazar Barać</i> „Na koži Balkan istetoviran“: balkanski trep među drugom generacijom srpske dijasporalne zajednice u Vičenci	13
<i>Aleksandra Bjelić</i> <i>Marina Mladenović Mitrović</i> Prilog proučavanju transparenata kao savremenog folklornog žanra: studentska protestna blokada u Užicu	14
<i>Bojana Bogdanović</i> Bedž kao sredstvo simboličke komunikacije – studentski i građanski protesti u Srbiji 2024/25.	15
<i>Marija Brujić</i> <i>Katarina Mitrović Ražnatović</i> Fotografija, etnografski film i nove studije materijalne kulture: antropološki pogled	16
<i>Jelena Ćuković</i> Ekološki aktivizam i popularna kultura: Strategije „plasiranja“ naučnog znanja u filmu <i>Ne gledaj gore</i>	18

<i>Olivera Dragišić</i> <i>Saša Radojević</i> Odakle dolazi Ciganka: prožimanje vesterna i isterna u filmu Vojislava Nanovića	19
<i>Bogdan Dražeta</i> Etničke i lične granice u Mostaru u filmu „Obrana i zaštita“	20
<i>Danica Đorđević Janković</i> Folklorna metodologija u savremenoj umetnosti: studija slučaja izložbe Ivane Ranisavljević <i>Tuđe kože</i>	21
<i>Gordana Gorunović</i> <i>Bogdan Dražeta</i> Kraj Jugoslavije, rat i Mostar u iskustvenoj prozi Elvedina Nezirovića	22
<i>Zorana Guja Dražeta</i> <i>Bogdan Dražeta</i> Folklorni motivi u filmu „Volja sinovljeva“	23
<i>Vladana Ilić</i> Afektivno novinarstvo i opozicioni identitet: moralne i emocionalne narativizacije društveno-političkih događaja u N1 Dnevniku tokom studentskih protesta 2024/2025.	24
<i>Vladimira Ilić</i> Za čim čezne migrant? Elementi doma i domovine u italijanskom filmu <i>Nostalgia</i> (2022)	25
<i>Aleksandar Janković</i> MTV ili kraj kulturnog identiteta generacije X	27
<i>Marija Koprivica Lelićanin</i> <i>Bojana Radenković Šošić</i> ČAO, ČACI! – analiza diskursa studentskih transparenata	28
<i>Marija Koprivica Lelićanin</i> <i>Un italiano vero i sprezzatura</i> : razotkrivanje italijanskog stila.	29
<i>Ivan Kovačević</i> <i>Nataša Simeunović Bajić</i> <i>Dragana Pavlović</i> Anketa Radio-televizije Beograd iz 1983. godine o najboljim jugoslovenskim filmovima.	30

Ivana Kronja

Popularni narativi novih medija u 21. veku:

narcis protiv empate u svetu koji se ubrzano menja 31

Danijela Lekić

Zmajeborački obrazac u modernom ruhu:

Tolkin i studentski protesti 32

Marina Mandić

Između prezira i požude: odnos tradicionalnih i savremenih

predstava o muškom vampiru u filmu *Nosferatu* (2025) 33

Nevena Milanović Minić

Konstrukcija realnosti, straha i rodnog identiteta

u filmu *10 Cloverfield Lane* 35

Miloš Milenković

Desakralizacija nasleđa: Transformacija kulturnog nasleđa

u popularnu kulturu kao put ka pomirenju i održivom razvoju. 36

Ana Milinković

Kad ljudi govore – priče iz života na razmeđu usmene tradicije i

savremenog folkloru 37

Slobodan Naumović

Imagološki pristup analizi filmova

Živka Nikolića: Da ili ne? 38

Miloš Ničić

Danica Jović

Kreativne industrije, popularna kultura i folklor:

folkloresko kao konceptualna spona 39

Dejan Petković

Religijski internet mimovi između humora, propovedanja i folkloru.

Studija slučaja pravoslavnih internet mimova..... 41

Ognjen Parojčić

„Narativi o zavisnosti ili zavisnost od narativa?“:

uloga kulturno-specifičnog znanja u procesu

zaključivanja bolesti zavisnosti 42

Marko Pišev

Mitološki atributi životinja u seriji *Twin Peaks* 43

Sonja Radivojević

Prijatelji od kodova i algoritama: o veštačkoj inteligenciji, parasocijalnim odnosima i redefinisaju granica društvenih svetova . 44

Nemanja Radulović

Folklor Beograda za vreme okupacije 1941–1944 45

Miloš Rašić

Popularna muzika u transnacionalnim zajednicama: primer srpske zajednice u Beču 46

Nataša Simeunović Bajić

Izazovi transnacionalnog komuniciranja: faktori nastanka prvog eksperimentalnog panevropskog televizijskog programa 47

Mladen Stajić

Temporalnost i lingvistički relativizam u filmu *Dolazak* 48

Ivana Stojčetić

Teorijski okviri za antropološko proučavanje „generacijske kulture“: ka razumevanje prirode uticaja novih informacionih tehnologija i komunikacijskih praksi na identitet studentske populacije 49

Irena Šentevska

S topom te bom ciljao moja mala: Laibach, Bijelo dugme i post-jugoslovenski medijski prostor 50

Milan Tomašević

Teorije zavera u Srbiji na prelomu milenijuma 51

Đorđina Trubarac Matić

Folklore against the Machine – protestni folklor kao kanal inverzije vladajućeg medijskog narativa 53

Anja Zlatović

Žene koje vole vampire: popularnost lika Astariona iz igre Baldur's Gate 3 među devojkama i ženama 54

Bojan Žikić

Mizantropija u književnoj trilogiji „Besede o Zemljinoj prošlosti“ 55

Olivera Dragišić

Institut za noviju istoriju Srbije
nowrunlolarun@gmail.com

Saša Radojević

Radio Televizija Srbije

Odakle dolazi Ciganka: prožimanje vesterna i isterna u filmu Vojislava Nanovića

Film *Ciganka* (1953) Vojislava Nanovića neobično je delo srpske i jugoslovenske kinematografije nastalo u kontekstu ideološkog vakuuma koji se u Jugoslaviji dogodio posle sukoba Tita i Staljina 1948. godine. Film je inspirisan dramom Bore Stankovića, Koštana. Činjenice da se *Koštana* izvodi više od sto godina u našim pozorištima, te da je Vojislav Nanović bio gotovo opsednut tim delom tokom svoje karijere, dodatno skreću pažnju na taj film. Njegov sadržaj je daleko složeniji od dela Bore Stankovića i njegovi skriveni slojevi učinili su ga jednim od najpoznatijih filmova u socijalističkoj Jugoslaviji pedesetih godina prošlog veka. *Ciganka* u sebi baštini elemente međuratnog nadrealizma adaptiranog po uzusima novog socijalističkog društva, a reakcije u štampi i filmskoj kritici dodatno usložnjavaju njegovu društvenu i intelektualnu percepciju. U ovom radu biće skrenuta pažnja na poreklo Koštaninog lika (*Ciganka*), na filmsku muziku, na uticaj američkog filma (*vesterna*) i na njegove kreatore. S obzirom na složenost i na sve nivoe koje u sebi baštini, kao i na efekat koji je proizvodio, film je u istraživačkom smislu interesantan izazov. Takođe, kroz njega je moguće preispitati odnos socijalističke kulturne matrice i drugih kulturnih modela koji su u filmu zabeleženi i sačuvani: od kulture srpskog juga, osmanskog nasleđa, takozvane turkijane, potencijalnog uticaja ruske književnosti na uobličavanje Koštaninog lika, do nadrealizma i *western* filmova.

Ključne reči: film, *Ciganka* (1953), Vojislav Nanović, *Koštana*